

ÁLVARO VILA ARAÚJO, voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ao previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ao artigo 91 e 97, entre outros, da Regulación de Organización, Funcionamento e Réxime Xurídico das Entidades Locais e o Regulamento desta corporación presenta unha **MOCIÓN EN DEFENSA DOS HOSPITAIS COMARCAIS E DA SANIDADE PÚBLICA NO RURAL DA PROVINCIA DE OURENSE**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os hospitais comarcais son moito máis que infraestruturas sanitarias. Son a garantía de que a cidadanía do rural acceda a unha atención médica próxima e digna, en condicións de igualdade respecto das áreas urbanas. Nunha provincia marcada polo envellecemento demográfico, a dispersión da poboación e as dificultades que a orografía impón para os desprazamentos, da fortaleza ou debilidade destes centros depende a calidade de vida de milleiros de persoas. Esta moción céntrase de xeito particular na situación do Hospital Comarcal de Verín e centros de atención primaria da comarca de Monterrei, sen ignorar que o deterioro alí constatado non é un fenómeno illado, senón a expresión dunha tendencia que afecta tamén ao Hospital Público de Valdeorras e outras instalacións de proximidade en Ourense. Porque cando un hospital comarcal perde especialistas, capacidade diagnóstica e servizos presenciais, o prezo págao a cidadanía máis vulnerable.

As análises máis recentes do Consello de Contas documentan o deterioro estrutural do sistema sanitario público na Área Sanitaria Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras. O informe de fiscalización da asistencia con medios alleos, aprobado en abril de 2024, constata que o 35% das intervencións cirúrxicas de traumatoloxía e o 62% dos tratamentos de hemodiálise se atenden en centros privados, cifras que o propio órgano cualifica como contraditorias co principio de subsidiaridade que debe rexer a asistencia con medios alleos. O informe da Conta Xeral do SERGAS do exercicio 2024, aprobado en marzo de 2026, revela que case o 50% do persoal sanitario ten vinculación temporal, que as interinidades medraron un 13% nun só ano e que os créditos iniciais para persoal subestiman o gasto real nun 10%. Estes datos non describen un problema conxuntural: dan conta dun modelo de xestión que renunciou á estabilidade asistencial nos hospitais comarcais.

O Hospital de Verín exemplifica con claridade tal estado de cousas. Desde finais de 2024 o centro non conta con cardiólogo residente, o que provoca demoras alén dos catro meses nas primeiras consultas e superiores a un ano nas revisións, con pacientes, moitos deles de idade avanzada, obrigados a realizar desprazamentos

Grupo Provincial Socialista

socialistaourense@gmail.com

Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / Teléfono 988 31 79 80 / CIF G32244345

@PSOEourense

superiores a unha hora ata a capital para probas e seguimentos que deberían poder realizarse no seu centro de referencia. O servizo de Hospitalización a Domicilio – HADO– leva interrompido desde marzo de 2020, cando comezou a pandemia. Na práctica, a atención vencellada a este servizo –incluída a paliativa domiciliaria– reduciuse a unha consulta semanal de enfermaría para atender arredor de vinte pacientes, sostida polo compromiso persoal dun único facultativo que compatibiliza esta tarefa coa súa actividade ordinaria no hospital. A Unidade da Dor foi trasladada ao Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, deixando sen atención específica e próxima a pacientes con sufrimento crónico nunha comarca rural e envellecida. Certo que o SERGAS realizou investimentos relevantes na ampliación das urxencias e incorporación de equipamento tecnolóxico, mais estes non substitúen a capacidade asistencial real: un equipamento sen persoal que o utilice non resolve listas de espera e un edificio renovado sen especialistas abondo non garante unha atención digna.

Á situación descrita súmase un deterioro progresivo en múltiples pólas que, segundo trasladan a este Grupo profesionais e pacientes da comarca, está a afectar gravemente á atención cotiá. En especialidades como oftalmoloxía, neuroloxía, uroloxía ou rehabilitación acumúlanse demoras que, en moitos casos, provocan que os especialistas deriven cara aos médicos de atención primaria consultas e valoracións que lles corresponderían a eles, sobrecargando centros de saúde e alongando os tempos de espera para toda a veciñanza. En paralelo, a extensión das E-consultas está relegando a atención presencial en múltiples servizos hospitalarios, de xeito que os médicos de familia xa non poden derivar directamente os seus pacientes a unha consulta co especialista. Esta tendencia, que o SERGAS impulsa como estratexia de xestión, supón na práctica un retroceso na calidade asistencial e na igualdade de acceso ao servizo para a poboación rural.

Certamente, a sanidade é competencia da Xunta de Galicia. Mais esta realidade non pode converterse nunha coartada para o silencio das institucións que representan o territorio. A Deputación de Ourense non xestiona hospitais, mais ten a obriga política e ética de defender os intereses da provincia do seu demarcado. Esta moción non pretende substituír a acción que debe acometerse noutras instancias nin invadir atribucións alleas. Aspira a que a corporación provincial tome posición con claridade na defensa dunha sanidade pública digna para os hospitais comarcais e os centros de atención primaria. Porque cando falamos de acceso á saúde non estamos falando unicamente dunha competencia administrativa: estamos a falar de persoas, e do dereito de todas as mulleres e homes desta provincia a vivir con dignidade, con independencia do lugar onde residen.

Por todo o exposto, o Grupo Provincial Socialista presenta as seguintes **PROPOSTAS DE ACORDO**:

Grupo Provincial Socialista

socialistaourense@gmail.com

Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / Teléfono 988 31 79 80 / CIF G32244345

@PSOEourense

PRIMEIRA.- Declarar o apoio institucional da Deputación de Ourense na defensa dos hospitais comarcais da provincia como servizos esenciais para a igualdade territorial, e recoñecer publicamente o labor da Plataforma en Defensa da Sanidade Pública de Verín e da cidadanía mobilizada na defensa dun hospital público e con servizos reais para a comarca.

SEGUNDA.- Instar á Xunta de Galicia e ao SERGAS a cubrir de maneira inmediata e estable as vacantes de especialistas no Hospital Comarcal de Verín –con mención expresa á praza de cardioloxía, vacante desde finais de 2024– e a substituír a política de contratacións temporais por unha planificación estable dos recursos humanos que garanta a continuidade asistencial.

TERCEIRA.- Solicitar á Xunta de Galicia e ao SERGAS a recuperación do HADO e da Unidade da Dor no Hospital de Verín, a multiplicación de medidas para a redución urxente das listas de espera nas especialidades con maiores demoras e a reforzar a atención presencial nas consultas externas, de xeito que as E-consultas non substitúan de maneira xeneralizada a atención médica directa.

CUARTA.- Instar á Xunta de Galicia a elaborar e facer público un plan específico de reforzo dos hospitais comarcais galegos que garanta a súa autonomía asistencial, a cobertura estable de especialidades esenciais e a igualdade sanitaria efectiva entre o rural e as áreas urbanas; e requirir do SERGAS e da Xerencia da Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras as medidas concretas necesarias para a súa aplicación inmediata.

En Ourense, a 14 de maio de 2026.

Asinado: **ÁLVARO VILA ARAÚJO**

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE

Grupo Provincial Socialista

socialistaourense@gmail.com

Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / Teléfono 988 31 79 80 / CIF G32244345

@PSOEOurense